

ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ АРХІВІВ УКРАЇНИ

Н А К А З

14. 10. 2009

м. Київ

№ 174

З оголошенням рішення колегії Держкомархіву від 22 вересня 2009 р. „Про посилення пожежної і охоронної безпеки архівних приміщень та забезпечення надійності експлуатації їх інженерних мереж та комунікацій”

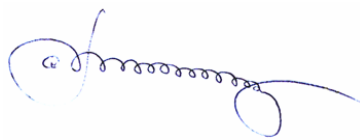
1. Оголошується до виконання рішення колегії Державного комітету архівів України від 22 вересня 2009 року „Про посилення пожежної і охоронної безпеки архівних приміщень та забезпечення надійності експлуатації їх інженерних мереж та комунікацій” (додається).

2. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Голови Державного комітету архівів України Музичук О. В.

Голова Державного комітету

О. П. Гінзбург

Заступник Голови Державного комітету
архівів України

О. В. Музичук

Начальник управління організаційно-
аналітичного, правового та кадрового
забезпечення

Т. П. Прись

Начальник відділу зберігання та обліку
Національного архівного фонду

Л. А. Кисельова

Р І Ш Е Н Н Я
КОЛЕГІЇ ДЕРЖАВНОГО КОМІТЕТУ
АРХІВІВ УКРАЇНИ

м. Київ

22 вересня 2009 р.

Про посилення пожежної і охоронної безпеки
архівних приміщень та забезпечення надійності експлуатації їх
інженерних мереж та комунікацій

Заслухавши й обговоривши інформацію начальника відділу зберігання та обліку Національного архівного фонду Держкомархіву Кисельової Л. А. про посилення пожежної і охоронної безпеки архівних приміщень та забезпечення надійності експлуатації їх інженерних мереж та комунікацій, колегія відзначає загострення основних ризиків, що несуть загрозу збереженню документів Національного архівного фонду та таких, що підлягають внесенню до нього, у зв'язку із погіршенням соціально-економічного стану країни. Негативний стан матеріально-технічної бази архівів України створює передумови до можливих випадків втрати та крадіжок архівних документів.

У зв'язку з дефіцитом фінансування, державні архіви у 2009 році тривалий час не мали коштів на забезпечення належного охоронного режиму. Вирішенню певного кола нагальних проблем щодо охорони держархівів сприяла, ініційована Держкомархівом, постанова Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2009 р. № 364, якою затверджено Порядок використання у 2009 році коштів Стабілізаційного фонду для здійснення заходів з охорони приміщень державних архівів. Порядком передбачено спрямування бюджетних коштів на здійснення заходів з охорони приміщень державних архівів через Держкомархів як головного розпорядника коштів. Держархівам на заходи з охорони приміщень на період червень-грудень 2009 року зазначеною постановою передбачено виділення 5158000 грн., з них 3789600 грн. призначено на держархіви областей. Станом на 1 серпня відповідно до помісячного розподілу асигнувань на заходи з охорони приміщень державних архівів виділено понад 1,6 млн. грн.

Архівними установами було вжито заходів щодо посилення охоронного режиму з метою запобігання несанкціонованому доступу до архівосховищ, вивозу або крадіжкам документів.

Держархів в Автономній Республіці Крим, держархіви Волинської, Донецької, Миколаївської та Тернопільської (вул. Сагайдачного, 14) областей поновили позавідомчу охорону, яку було припинено через нестачу коштів на початку року.

Встановлено пости позавідомчої охорони у держархівах Вінницької, Київської, Львівської, Одеської областей та м. Севастополя.

Держархів Чернівецької області у поточному році змінив охорону силами ТОВ „Кобра” на державну охорону.

У читальному залі ЦДАВО встановлено камери відеоспостереження.

У Держархіві Київської області встановлено електронну систему доступу до приміщень архіву.

Здійснювалися інші заходи, спрямовані на посилення охоронно-пожежного режиму архівів.

Інженерні мережі та комунікації більшості держархівів знаходяться у задовільному фізичному стані. Держархівами, по мірі надходження коштів, здійснюються заходи щодо забезпечення їх надійності.

Триває реконструкція комплексу споруд ЦДА.

Протягом минулого року надане фінансування було успішно освоєно: побудовано 8 поверхів (з 15-ти) для нового корпусу ЦДІАК, 4 поверхи корпусу для розміщення ЦДАЗУ та УНДІАСД, розпочато будівництво 3-поверхового корпусу для розміщення сучасних читальних залів центральних архівів та корпусу для розміщення ДЕКС ЦДАУ; здійснено заходи щодо облаштування архівосховищ сучасними системами кондиціонування, пожежної безпеки.

Незважаючи на деякі позитивні зрушення у зв'язку з проведенням робіт направлених на посилення пожежної і охоронної безпеки архівних приміщень та забезпечення надійності експлуатації їх інженерних мереж та комунікацій, залишаються невирішеними питання матеріально-технічного оснащення державних архівів, забезпечення їх придатними для зберігання приміщеннями.

Не завершено будівництво державних архівів Київської, Тернопільської областей і м. Севастополя. Залишається невирішеним питання щодо добудови до корпусу № 2 Держархіву Чернігівської області.

Не знято питання щодо переміщення фондів держархівів Харківської та Одеської областей з аварійних будівель.

Через відсутність фінансування у 2009 році припинилися роботи з будівництва комплексу споруд ЦДАУ. Кошти на консервацію об'єкта, незважаючи на звернення Держкомархіву до Кабінету Міністрів України, також не виділені, що може призвести до руйнування та корозії будівельних конструкцій.

Пости позавідомчої охорони відсутні у будівлях держархівів Житомирської, Кіровоградської, Львівської (вул. Буйка, 4), Сумської, Херсонської, Чернігівської (вул. П'ятницька, 31, вул. Щорса, 55, 2 будівлі у м. Ніжині) областей та м. Києва (вул. Котовського, 33а).

У сховищах будівель комплексу споруд ЦДАУ, держархівів Донецької (пр. Лагутенка, 12), Закарпатської (вул. Минайська, 14, м. Берегово), Київської (вул. Мельникова, 38, вул. Мельникова, 40, вул. Володимирська, 15), Кіровоградської (вул. Луначарського, 1-г), Рівненської (вул. Кавказька, 8), Херсонської (вул. Радянська, 3) областей охоронна сигналізація відсутня.

Охоронна сигналізація у всіх будівлях Держархіву Чернігівської області потребує модернізації, у Держархіві Житомирської сигналізація – ремонту, у корпусі № 1 Держархіву Кіровоградської області – заміни.

У ЦДНТА охоронна сигналізація встановлена, але у зв'язку з відсутністю асигнувань на 2009 рік договір на її обслуговування не укладено. У корпусі № 2

Держархіву Чернівецької області (пров. Текстильників, 1) встановлено нові системи пожежної та охоронної сигналізації, але через відсутність фінансування вони не введені в експлуатацію.

Протипожежна сигналізація відсутня у сховищах 5 будівель: держархіви Донецької (пр. Лагутенка, 12), Закарпатської (м. Берегово), Київської (вул. Володимирська, 15), Рівненської (вул. С.Бандери, 26-а), Чернівецької (вул. Стасюка, 20-а) областей.

Крім того, у всіх будівлях Держархіву Чернігівської області протипожежна сигналізація фізично і морально застаріла, потребує модернізації, у корпусі №1 Держархіву Дніпропетровської області (вул. К. Лібкнехта, 89) підлягає заміні.

Автоматична система газового пожежегасіння у сховищах комплексу споруд ЦДАУ та ЦДАГО знаходиться у неробочому стані.

У зв'язку з відсутністю коштів не введено в експлуатацію автоматичну систему пожежегасіння у держархівах Полтавської та Чернівецької областей.

У корпусі №1 Держархіву Харківської області (вул. Мирносицька, 41) розроблена технічна документація на встановлення системи пожежегасіння, але за відсутністю фінансування у поточному році обладнання системи не проводилося.

У ЦДНТА система опалення морально застаріла. Водопостачання здійснюється не під належним тиском, сантехніка потребує ремонту.

Будівля ЦДАМЛМ потребує капітального ремонту.

Будівля Держархіву Закарпатської області в м. Берегово знаходиться у незадовільному фізичному стані, крім того, відсутня каналізація.

Технічний стан корпусу №2 Держархіву Рівненської області (вул. Кавказька, 8) незадовільний.

Інженерні мережі та комунікації Держархіву Миколаївської області зношені і потребують капітального ремонту.

В обох корпусах Держархіву Донецької області електромережі знаходяться в критичному становищі.

Системи водопостачання у Держархіві Івано-Франківської області знаходяться в аварійному стані.

Серед інших проблем, що потребують невідкладного вирішення, є й потреба в обладнанні архівосховищ сучасними системами вентиляції і кондиціонування повітря. Останнім часом все більшої ваги набуває потреба біозахисту документів і засобів їх зберігання, а також обробка документів із біоураженням, виникнення якого зумовлюється постійними порушеннями температурно-вологісного режиму в сховищах.

Спостерігається певне враження грибком і пліснявою стін або засобів зберігання документів у сховищах держархівів Вінницької, Житомирської, Закарпатської, Київської, Полтавської, Сумської областей.

У ЦДАВО, Держархіви в Автономній Республіці Крим, держархівах Волинської, Дніпропетровської, Київської, Одеської, Рівненської, Тернопіль-

ської, Харківської, Хмельницької областей виявлено біоуражені справи. Близько 70 % документів ЦДІАК мають біоушкодження, які можуть активізуватися через невідповідні умови температурно-вологісного режиму.

У держархівних Кіровоградської та Рівненської областей виявлено 854 справи пошкоджених комахами. 1 справу, пошкоджену комахами, виявлено у ЦДАВО. У Держархіві м. Києва виявлено 1 справу, частково уражену пліснявою.

Викликає занепокоєння забезпечення збереженості документів, що підлягають внесенню до НАФ, враховуючи той факт, що окремі приміщення для зберігання документів мають лише 45 % установ – джерел формування Національного архівного фонду.

Колегія вирішує:

1. Взяти до відома довідку про посилення пожежної і охоронної безпеки архівних приміщень та забезпечення надійності експлуатації їх інженерних мереж та комунікацій.

2. Заступнику Голови Держкомархіву Музичук О.В. організувати роботу з підготовки проекту державної програми забезпечення збереженості документів Національного архівного фонду у державних архівах.

3. Директорам державних архівів:

3.1. До 1 грудня 2009 року розробити у межах фінансових можливостей план заходів для посилення охоронно-пожежного режиму (обладнання всіх будівель постами позавідомчої охорони, охоронною і пожежною сигналізацією у будівлях, сховищах з підключенням до центрального пульта спостереження, системами автоматичного пожежегасіння і кондиціонування повітря, системами відеоспостереження у читальних залах та зовнішнього відеоспостереження (основні і запасні входи/виходи до архіву) та забезпечення надійної експлуатації інженерних мереж та комунікацій будівель архівів на 2010 рік.

3.2. Включити до плану заходів проведення разом із представниками служби пожежної охорони огляду стану пожежної безпеки приміщень архівних установ, технічних засобів пожежогасіння (протипожежного водогону, насосних станцій, автоматичних установок пожежної сигналізації, газового пожежогасіння та димовидалення, вогнегасників), електромереж і електрообладнання. Доповідні записки про результати оглядів направити відповідним органам виконавчої влади та місцевого самоврядування.

3.3. Своєчасно інформувати відповідні служби пожежної охорони про несправність технічних засобів пожежогасіння.

3.4. Посилити контроль фізичного стану документів та забезпечення температурно-вологісного, світлового та санітарно-гігієнічного режимів у архівосховищах.

3.5. При проведенні дезинфекції та дезинсекції враховувати методичні рекомендації „Ураження документів плісеневими грибами та заходи з охорони праці під час роботи з ушкодженими документами”, „Захист архівних

документів від пошкоджень комахами”, „Дослідження впливу біоцидних препаратів на старіння реставраційних паперів”;

3.6. Посилити контроль за підготовкою достовірної інформації, що надсилається до Держкомархіву.

4. Директорам ЦДАВО, ЦДІАК, Держархіву АРК, держархівів Волинської, Дніпропетровської, Київської, Кіровоградської, Одеської, Рівненської, Тернопільської, Харківської, Хмельницької областей поінформувати Держкомархів у звітах, ф. 209 (розділ 2) про вжиті заходи для усунення біоуражень документів, їх результати та стан справ.

5. Директорам держархівів Кіровоградської, Луганської, Рівненської, Харківської, Черкаської областей та м. Севастополя створити протипожежне формування.

6. Директорам Житомирської, Кіровоградської, Львівської, Сумської, Херсонської, Чернігівської областей та м. Києва розглянути можливість встановлення позавідомчої охорони у корпусах, де вона відсутня.

7. ДЕКС ЦДАУ (Гузев І.С.):

– до 31 грудня 2009 року встановити охоронну сигналізацію у читальних залах ЦДАВО та підключити до центрального пульта спостереження у читальному залі ЦДІАК;

– до 1 листопада 2009 року усунути грибок у сховищах та на сходових клітинах ЦДКФФА, на сходових майданчиках головного корпусу комплексу споруд ЦДАУ (9,10,11,12 поверхів 1 та 2 відсіків та 5,6,7,8,9,10,11 поверхів 4 відсіку), у кімнатах ЦДАВО (11 поверх 2 відсіку, 9 поверх 2 відсіку).

8. Відділу зберігання та обліку Національного архівного фонду Держкомархіву (Кисельова Л.А.) разом з УНДІАСД (Мага І.М.) вивчити білоруський досвід роботи з біоураженими документами.

9. УНДІАСД (Мага І.М.) надавати архівам методичну допомогу при роботі з біоураженими документами.

**Голова колегії,
Голова Державного комітету
архівів України**

О. П. Гінзбург

Секретар колегії

Т. В. Галицька

ДОВІДКА

про посилення пожежної і охоронної безпеки архівних приміщень та забезпечення надійності експлуатації їх інженерних мереж та комунікацій

Станом на вересень 2009 року 36 держархівів (9 центральних державних архівів, Держархів в Автономній Республіці Крим, 24 держархіви областей, м.Києва і Севастополя) розміщено у 68 будівлях.

Комплекс споруд центральних державних архівних установ України (далі – ЦДАУ) (вул. Солом'янська, 24) перебуває на балансі Дирекції з експлуатації комплексу споруд центральних державних архівних установ України (далі – ДЕКС ЦДАУ). В ньому розташовані Центральний державний архів вищих органів влади та управління (далі – ЦДАВО), Центральний державний історичний архів, м. Київ (далі – ЦДІАК), Центральний державний кінофотофоноархів України ім. Г.С.Пшеничного (далі – ЦДКФФА), Центральний державний електронний архів України (далі – ЦДЕА), Державна наукова архівна бібліотека, м.Київ (далі – ДНАБ).

Центральний архів зарубіжної україніки (далі – ЦДАЗУ) не має власних приміщень, тому займає частину приміщень Центрального державного архіву громадських об'єднань (далі – ЦДАГО).

Державні архіви у своїй роботі щодо забезпечення збереженості архівних документів керуються Основними правилами роботи державних архівів України, Положенням про умови зберігання архівних документів (наказ Держкомархіву від 15.01.2003 № 6, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 04.02.2003 за № 89/7410), Правилами пожежної безпеки для державних архівних установ (наказ Держкомархіву від 08.05.2003 № 68, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 09.07.2003 № 569/5890) та іншими нормативно-методичними документами Держкомархіву.

Охоронний режим

У зв'язку з дефіцитом фінансування, державні архіви у 2009 році тривалий час не мали коштів на забезпечення належного охоронного режиму. Вирішенню певного кола нагальних проблем щодо охорони держархівів сприяла, ініційована Держкомархівом, постанова Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2009 р. № 364, якою затверджено Порядок використання у 2009 році коштів Стабілізаційного фонду для здійснення заходів з охорони приміщень державних архівів. Порядком передбачено спрямування бюджетних коштів на здійснення заходів з охорони приміщень державних архівів. Держархівам на заходи з охорони приміщень на II півріччя (червень-грудень) зазначеною постановою передбачено виділення 5158000 грн., з них 3789600 грн. – на держархіви областей. Станом на 1 серпня відповідно помісячного розподілу асигнувань на заходи з охорони приміщень державних архівів виділено понад 1,6 млн. грн.

У зв'язку з цим у поточному році було здійснено ряд заходів на посилення охоронного режиму держархівів.

Встановлено пости позавідомчої охорони у держархівах Вінницької (2 корпуси), Львівської (вул. Підвальна, 13), Київської (вул. Мельникова, 38), Одеської (2 корпуси) областей, м. Севастополя.

Держархів Чернівецької області у поточному році відмовився від послуг ТОВ „Кобра” і з 01.07.2009 уклав договір з ДСО при МВС у Чернівецькій області.

Держархів в Автономній Республіці Крим, держархіви Волинської, Донецької, Миколаївської, Тернопільської (вул. Сагайдачного, 14) областей поновили позавідомчу охорону, яку було припинено через нестачу коштів на початку року.

Всього обладнано позавідомчою охороною 54 будівель 32 архівів, з них 37 будівель 20 держархівів охороняються державною службою охорони при МВС України.

На території комплексу споруд ЦДАУ функціонують 3 пости позавідомчої охорони.

У держархівах Дніпропетровської, 2 корпусах Закарпатської областей та корпусі № 1 Держархіву Тернопільської області (вул. Сагайдачного, 14) позавідомча охорона здійснюється у позаробочий час.

Сховища більшості архівних установ обладнано охоронною сигналізацією.

У Держархіві м. Севастополя встановлено новий пульт охоронної сигналізації. У держархівах Миколаївської (вул. Московська, 1) та Херсонської (вул. Петренка, 6) областей тривають роботи з монтажу нової охоронної сигналізації.

У корпусі № 1 Держархіву Херсонської області (вул. Радянська, 3) заплановано монтаж охоронної сигналізації.

У поточному році планується заміна охоронної сигналізації у корпусі № 1 Кіровоградської області та встановлення у корпусі № 2.

У Держархіві Волинської області в поточному році власними силами проведено поточний ремонт систем охоронної і пожежної сигналізації. ЦДАГО придбано акумулятор для охоронно-пожежної системи.

У ЦДАГО, в держархівах Львівської, Харківської, Хмельницької (вул. Театральна, 4) областей встановлено системи зовнішнього відеоспостереження.

Камерами відеоспостереження оснащено читальні зали ЦДАВО, ЦДАГО, ЦДАК, ЦДАЛ, Держархіву в Автономній Республіці Крим, держархівах Вінницької, Волинської (вул. Соборна, 17), Донецької (пр. Лагутенка, 12), Житомирської, Запорізької (вул. Українська, 48), Львівської, Миколаївської (вул. Васляєва, 43), Сумської (вул. Садова, 49), Тернопільської, Харківської, Хмельницької, Чернівецької областей.

Замкові пристрої держархівів знаходяться у робочому стані. Контроль за їх станом здійснюється регулярно.

У 2009 році ЦДАМЛМ замінено замки на дверях архівосховищ. У Держархіві Житомирської області проведено заміну 35 замкових пристроїв.

У Держархіві Закарпатської області замінено 50 замкових пристроїв, встановлено 10 решіток на дверях до входу в сховища.

У Держархіві Київської області (вул. Мельникова, 38) встановлено електронну систему доступу до приміщень архіву, замінено 1 замок у сховищі. Така система функціонує у будівлі комплексу споруд ЦДАУ.

Разом з тим, пости позавідомчої охорони відсутні у будівлях 7 держархівів: Житомирської, Кіровоградської, Львівської (вул. Буйка,4), Сумської, Херсонської, Чернігівської (вул. П'ятницька, 31, вул. Щорса, 55, 2 будівлі у м. Ніжині) областей та м. Києва (вул. Котовського, 33а).

У держархівах Житомирської, Кіровоградської, Львівської (вул. Буйка,4), Сумської, Херсонської областей цю функцію покладено на сторожів, які входять до штату архіву. Будівлі держархівів Чернігівської області (вул.П'ятницька, 31, вул. Щорса, 55, 2 будівлі м. Ніжин) та м. Києва (вул.Котовського, 33а) охороняються за допомогою охоронної сигналізації з виведенням на централізований пульт охорони.

У всіх будівлях Держархіву Чернігівської області охоронна сигналізація фізично і морально застаріла, потребує модернізації, у Держархіві Житомирської області сигналізація потребує ремонту, у корпусі № 1 Держархіву Кіровоградської області (вул.Академіка Корольова, 3) охоронна сигналізація підлягає заміні.

У ЦДНТА охоронна сигналізація встановлена, але у зв'язку з відсутністю асигнувань на 2009 рік договір на її обслуговування не укладено. У корпусі № 2 Держархіву Чернівецької області (пров. Текстильників, 1) встановлено нові системи пожежної та охоронної сигналізації, але через відсутність фінансування вони не введені в експлуатацію.

Близько 66% архівосховищ держархівів не оснащено охоронною сигналізацією.

Протипожежний режим

Відповідно до законодавчо-нормативних актів з пожежної безпеки в держархівах розроблені і затверджені інструкції з пожежної безпеки, комплексні заходи щодо забезпечення пожежної безпеки. Здійснюється постійний контроль за їх виконанням. Розроблені плани евакуації на випадок пожежі, проводяться навчання та інструктажі з працівниками. Наказами директорів архівів призначено посадових осіб, відповідальних за пожежний стан окремих приміщень та утримання технічних засобів пожежогасіння.

На виконання листа Держкомархіву від 26.06.2009 № 04-1308 центральними державними архівами створено пожежні команди.

У ЦДНТА, держархівах Житомирської, Запорізької, Одеської, Хмельницької областей створено пожежно-технічні комісії.

Згідно з наказами директорів у ДЕКС ЦДАУ, більшості державних архівів України створено добровільні пожежні дружини.

Триває реконструкція системи протипожежної сигналізації у корпусі № 1 Держархіву Херсонської області (вул. Радянська, 3).

Система автоматичного пожежегасіння функціонує в усіх сховищах ЦДАМЛМ, Держархіву Кіровоградської області. Архівосховище Держархіву м.Києва (вул. Котовського, 33) також обладнане автоматичною системою пожежного оповіщення, та газового пожежегасіння. Щомісяця проводяться обстеження технічного стану систем.

Автоматична система пожежегасіння встановлена у корпусі № 1 Держархіву Луганської області (вул. Радянська, 85). Система пожежегасіння, якою обладнано сховища корпусу № 1 Держархіву Хмельницької області (вул.Грушевського, 99) функціонує у ручному режимі. В приміщенні Держархіву Закарпатської області (вул.Минайська, 14-а) діє водяна система пожежегасіння, яка працює у ручному режимі. Частина сховищ держархівів Запорізької, Рівненської, Харківської областей також облаштовано автоматичними системами пожежегасіння.

Сховища та інші приміщення архівів обладнано вогнегасниками. По мірі необхідності здійснюється їх заміна, перезарядження.

Протягом минулого року ЦДАК, ЦДАЛ, ЦДНТА, держархівами Вінницької, Донецької, Миколаївської, Одеської, Харківської областей, м.Києва придбано 154 вогнегасники.

Протягом поточного року ЦДАГО придбано 70 вогнегасників взамін таких, що вийшли з ладу по терміну експлуатації, заправлено 50 вогнегасників. Держархівом Закарпатської області придбано 30 вогнегасників.

Протягом року здійснювалося технічне обслуговування вогнегасників держархівів Житомирської, Одеської, Тернопільської, Херсонської, Хмельницької, Черкаської областей та м.Києва.

За умови належного фінансування ЦДАЛ у 2009 році заплановано придбати 20 вогнегасників, перезарядити 20 наявних. Заплановано перезарядження вогнегасників у ЦДАМЛМ, Держархіві Чернігівської області.

За наявності коштів архівами здійснюються інші заходи, направлені на покращення протипожежного режиму:

ДЕКС ЦДАУ перевірено внутрішні пожежні крани та вогнегасники.

ЦДАГО, Держархівом Миколаївської області проведено ревізію рукавів пожежних кранів, перевірені системи протипожежного водопостачання

ЦДНТА придбано пожежний рукав, перевірено пожежний водогін.

Держархівом Хмельницької області здійснювалося технічне обслуговування 15 пожежних рукавів.

Держархівом Одеської області (вул. Жуковського, 18) оброблено вогнезахисним розчином дерев'яні конструкції даху будівлі.

Держархівами Київської (вул. Мельникова, 38), Рівненської областей замінено електрообладнання у сховищах.

Разом з тим, протипожежна сигналізація відсутня у сховищах 5 будівель держархівів Донецької (пр. Лагутенка, 12), Закарпатської (м.Берегово), Київської (вул. Володимирська, 15), Рівненської (вул. С.Бандери, 26-а), Чернівецької (вул. Стасюка, 20-а) областей.

У всіх будівлях Держархіву Чернігівської області протипожежна сигналізація фізично і морально застаріла, потребує модернізації, у корпусі № 1 Держархіву Дніпропетровської області (вул.К.Лібкнехта, 89) підлягає заміні.

Автоматична система газового пожежегасіння у сховищах ЦДАУ знаходиться у неробочому стані (акт обстеження від 7 лютого 2006 р.). Означена система у сховищах ЦДАГО також перебуває у неробочому стані.

У Держархіві Полтавської області проведено другий етап по монтажу автоматичної системи пожежегасіння у сховищах № 1,4 корпусу № 1 (вул.Пушкіна, 18/24), але у зв'язку з відсутністю коштів система в дію не введена.

У сховищах Держархіву Чернівецької області (пров.Текстильників, 1) встановлено автоматичну систему пожежегасіння, але через відсутності коштів не введено в експлуатацію.

У корпусі № 1 Держархіву Харківської області (вул. Мироносицька, 41) розроблена технічна документація на встановлення системи пожежегасіння, але за відсутністю фінансування у поточному році обладнання системи не проводилося.

У держархівах Кіровоградської, Луганської, Рівненської, Харківської, Черкаської областей м.Севастополя відсутнє протипожежне формування.

Робочі кімнати ЦДАЛ не повною мірою забезпечені вогнегасниками.

У держархівах Вінницької, Донецької, Тернопільської областей та м.Києва власні положення про ДПД відсутні. У своїй роботі ДПД цих архівів керуються вимогами Типового положення про ДПД, що затверджене наказом Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій від 11.02.2004 № 70.

Інженерні мережі та комунікації

Інженерні мережі та комунікації більшості держархівів знаходяться у задовільному фізичному стані. Держархівами, по мірі надходження коштів, здійснюються заходи щодо забезпечення їх надійності.

У поточному році було здійснено наступні заходи:

ДЕКС ЦДАУ перевірено опір заземлюючих пристроїв. Здійснюються роботи по ремонту даху машинного залу № 4 та очищенню дощової каналізації на території комплексу споруд ЦДАУ.

У ЦДАГО проведено ремонт електродвигуна та виготовлено проміжний вал для системи вентиляції і опалення.

ЦДАЛ замінено 2 трансформатори струму, 3 облікові автомати та виготовлено погоджувально-технічну документацію на встановлення котельні в рамках капітального ремонту будівлі (вул. Соборна, 3-а).

ЦДНТА проведено метрологічні випробування та вимірювання параметрів електрообладнання, опору ізоляції електромереж.

Держархівом Волинської області здійснюється перевірка опору, проведено поточний ремонт сантехнічного та електричного обладнання в обох корпусах.

Держархівом Донецької області було проведено заміну системи опалення, каналізації та водопостачання.

У корпусі № 2 Держархіву Херсонської області (вул. Петренка, 6) проведено ремонт системи водопостачання. У корпусі № 2 Держархіву Хмельницької області (вул. Театральна, 4) здійснено часткову заміну водопровідних труб.

Держархівом Миколаївської області проведено перевірку щодо забезпечення електроустаткування архіву захисним заземленням, у Держархіві Черкаської області така перевірка була проведена у жовтні 2008 року.

У Держархіві Київської області (вул. Мельникова, 38) проводяться роботи по встановленню нової системи опалення.

Держархівом Одеської області у будівлі по вул. Жуковського, 18 частково здійснено укріплення фундаменту. Зараз таку роботу необхідно провести по всьому периметру фундаменту будівлі.

У будівлі Держархіву Закарпатської області в м. Берегово у 2008 році проведено ремонт частини покрівлі та стелі третього поверху.

Триває реконструкція комплексу споруд ЦДАУ.

Протягом минулого року надане фінансування було успішно освоєно: побудовано 8 поверхів (з 15-ти) для нового корпусу ЦДІАК, 4 поверхи корпусу для розміщення ЦДАЗУ та УНДІАСД, розпочато будівництво 3-поверхового корпусу для розміщення сучасних читальних залів центральних архівів та корпусу для розміщення ДЕКС ЦДАУ; здійснено заходи щодо облаштування архівосховищ сучасними системами кондиціонування, пожежної безпеки.

У поточному році ДЕКС ЦДАУ проводить роботу:

- по корегуванню розробленої проектно-кошторисної документації стадії „Проект” (у зв’язку з ростом цін на будівельні матеріали та обладнання);
- по подовженню технічних умов на розробку проектно кошторисної документації на будівництво об’єкту;
- по подовженню архітектурно-планувального завдання;
- по звірці відповідності актів виконаних робіт на об’єкті кошторисній документації.

Незважаючи на проведення робіт, направлених на посилення надійної експлуатації інженерних мереж та комунікації архівних приміщень залишаються невирішеними питання матеріально-технічної бази державних архівів, забезпечення їх придатними для зберігання приміщеннями.

Не завершено будівництво державних архівів Київської, Тернопільської областей та м. Севастополя. Залишається невирішеним питання щодо добудови до корпусу № 2 Держархіву Чернігівської області.

Не знято питання щодо переміщення фондів держархівів Одеської та Харківської областей з аварійних будівель.

Через заборгованість перед генеральними підрядниками „Планета-Буд” та відсутність фінансування у 2009 році припинилися роботи з будівництва комплексу споруд ЦДАУ. Кошти на консервацію об’єкта, незважаючи на звернення Держкомархіву до Кабінету Міністрів України, також не виділені, що може призвести до руйнування та корозії будівельних конструкцій.

Інженерні мережі та комунікації деяких архівів застарілі, потребують ремонту.

У ЦДКФФА покрівля над технічним поверхом, третім на сходовими клітинами потребує заміни, відсутнє водовиведення. В підвальних приміщеннях необхідно відновити гідроізоляцію інженерних вводів та фундаменту, також необхідно виконати регламентні роботи по обслуговуванню ливневої каналізації (акт від 20.07.2009).

У ЦДНТА система опалення фізично застаріла. Водопостачання здійснюється не під належним тиском, сантехніка потребує ремонту.

Будівля ЦДАМЛМ потребує капітального ремонту.

Будівля Держархіву Закарпатської області в м.Берегово з періоду розміщення там документів знаходиться у незадовільному фізичному стані, крім того, в будівлі відсутня каналізація.

Технічний стан корпусу № 2 Держархіву Рівненської області (вул.Кавказька, 8) незадовільний. Будівля потребує укріплення фундаменту. Виготовлено проект укріплення фундаменту, але роботи призупинено через відсутність коштів.

Інженерні мережі та комунікації Держархіву Миколаївської області зношені і потребують капітального ремонту.

В обох корпусах Держархіву Донецької області електромережі знаходяться в критичному становищі.

Системи водопостачання у Держархіві Івано-Франківської області знаходяться у аварійному стані.

Температурно-вологісний режим

Системи кондиціонування функціонують у сховищах ЦДАМЛМ, Державного архіву в Автономній республіці Крим, держархівів Волинської, Запорізької, Івано-Франківської, Хмельницької, Черкаської (1 будівля), Чернігівської (1 будівля) областей та м. Києва. У поточному році встановлено системи кондиціонування в архівосховищах корпусу № 1 Держархіву Донецької області (пр.Лагутенка, 12).

У сховищах комплексу ЦДАУ, держархівів Луганської, Миколаївської, Полтавської (вул.Пушкіна, 18/24) областей функціонує система вентиляції повітря у сховищах.

У поточному році ДЕКС ЦДАУ замінено фільтри на повітрозбірниках систем вентиляції сховищ головного корпусу. Відреставровано та запущено дві додаткові вентиляційні установки в сховищах ЦДКФФА.

Держархівами проводяться заходи, спрямовані на недопущення виникнення та поширення біоуражень.

ЦДАГО проведено обстеження та роботи по знищенню грибкових утворень, здійснених Інститутом мікробіології і вірусології ім. академіка Д.К. Заболотного НАН України.

Держархівом Луганської області укладено договір з міською дезінфекційною станцією міста Луганська Міністерства охорони здоров'я України для проведення дезінфекційних та дезінсекційних робіт щомісячно.

Держархівом Дніпропетровської області з метою експерименту застосовується препарат „Жавель-клейд”, дезінфекційний засіб широкого

спектру дії. Для запобігання появі плісняви у сховищах, 1 раз на місяць проводиться вологе прибирання із застосуванням розчину цього препарату.

Держархівом Хмельницької області використовуються 2 системи „Хьюля” для очищення документів і повітря у сховищах, де зберігаються ушкоджені документи.

Разом із тим, у зв'язку з міжсезонними коливаннями, не витримується у повній мірі температурно-вологісний режим більшості архівів.

У корпусі № 2 Держархіву Миколаївської області (вул.Московська, 1), та у сховищах Держархіву Рівненської області система кондиціонування застаріла і потребує заміни.

У держархівах Вінницької, Сумської областей через недостатнє фінансування системи кондиціонування тимчасово відключено.

Внаслідок порушення температурно-вологісного режиму в архівосховищах державних архівів трапляються випадки біоураження документів.

За інформацією держархівів станом на 1 травня 2009 року у ЦДНТА, держархівах Донецької, Запорізької, Івано-Франківської, Луганської Львівської, Миколаївської, Херсонської, Черкаської, Чернігівської областей та м. Севастополя біоураження в сховищах та біоуражені документів відсутні.

Але в наступних держархівах виявлено грибок і пліснява у сховищах.

У ЦДКФФА на стінах архівосховищ, що межують із стінами підвалу, та на сходових клітинах, на рівні технічного поверху з'явився грибок та осипається штукатурка.

У сховищі № 2 Держархіву Вінницької області (вул.Соборна, 17) є локальне місце, уражене грибком (близько 20 кв. м.). Частково грибок перекинувся на підлогу та стелажне обладнання. У сховищі проведено дезінфекцію, підлогу було замінено, справи з уражених стелажів переміщено. Підлога і дерев'яні конструкції стелажів, вражені грибком, періодично обробляються протигрибковим розчином. Оскільки дане сховище знаходиться у напівпідвальному приміщенні, повністю знищити осередок поширення грибка не можливо. Біоуражених справ не виявлено.

У сховищах №№ 2, 3, 4 Держархіву Житомирської області (вул. Замкова, 3) виявлена пліснява на стінах, загальною площею близько 10 м. кв., та у сховищі № 2 виявлена пліснява на 18 картонажах. У іншому корпусі архіву (вул. Охрімова Гора 2/20) у 8 сховищах виявлена пліснява на стінах і стелі, загальною площею близько 30 м. кв. Уражені грибком ділянки стін і стелі оброблено 3 % розчином формаліну. Біоуражених справ не виявлено.

У сховищах №№ 7,8 Держархіву Київської області (вул Мельникова, 38) стіни уражені грибком загальною площею 1 м. кв.

У сховищі № 5 корпусу № 1 Держархіву Полтавської області (вул.Пушкіна, 18/24) спостерігається ураження плісеневими грибами близько 10 % коробок, де зберігаються 6 фондів радянського періоду. До кінця 2009 року уражені коробки заплановано замінити.

У сховищі № 4 корпусу № 2 (вул.Зигіна, 1-а) спостерігається незначне ураження стін грибком. Уражених документів в архіві не виявлено.

У підвальному сховищі № 24 Держархіву Сумської області (вул. Садова, 49), де вологість сягає 90 %, стіни та стеля уражені грибком, загальною площею 20 м кв. Також не відповідає нормам температурно-вологісний режим у сховищах № 21, 22, 23, 24.

Внаслідок постійного порушення температурно-вологісного режиму у Держархіві Закарпатської області (підрозділ у м. Берегово) у сховищах на 1 поверсі виявлено 1470 коробок уражених пліснявою, що становить 14% від загальної кількості, що зберігаються у сховищах цього корпусу. В уражених коробках зберігається 11760 справ. Внаслідок цього, також трапляється ураження окремих документів. Також пліснявою було пошкоджено 60 кв.м. стін у сховищах. Окремі коробки і стелажі уразив жук-точильщик. З метою виявлення ступеню ураження документів щоквартально проводиться обстеження архівосховищ, що фіксується у спеціальному журналі та проводиться перекартонування. Протягом року перекартоновано 1110 коробок, залишилося перекартонувати 360 коробок, що становить 3,4% від загальної кількості, і в яких зберігається 3тис справ. Стіни було оброблено розчином мідного купоросу.

Разом із тим, у зв'язку з підтопленням на сходових майданчиках головного корпусу комплексу ЦДАУ (9,10,11,12 поверхів 1 та 2 відсіків та 5,6,7,8,9,10,11 поверхів 4 відсіку), у кімнатах, що належать ЦДАВО 11 поверх 2 відсіку (зберігається методична література) та 9 поверх 2 відсіку (робоча кімната) на стінах з'явилися ознаки біоураження.

У 10 державних архівах виявлено 11217 біоуражених справ: у ЦДАВО уражено 68 справ, у Держархіві Автономної Республіки Крим – 5955 справ, у Держархіві Дніпропетровської області – 22 справи, у Держархіві Волинської області – 29 справ, у Держархіві Київської області – 37 справ, у Держархіві Одеської області – 203 справи у Держархіві Рівненської області – 826 справ, у Держархіві Тернопільської області – 178 справ, у Держархіві Харківської області – 2288 справ, у Держархіві Хмельницької області – 1610 справ.

У Держархіві м. Києва виявлено 1 справу частково уражену пліснявою.

Проводиться планова дезинфекція та реставрація уражених справ.

Крім того, ще близько 70 % документів ЦДАК мають біоушкодження, які можуть активізуватися через невідповідні умови температурно-вологісного режиму. Підтвердженням цього є мікробіологічне обстеження документів ЦДАК проведене у 2000 і 2004 роках.

У держархівах Кіровоградської та Рівненської областей виявлено 854 справи пошкоджених комахами. 1 справу, пошкоджену комахами, виявлено у ЦДАВО.